

Montaurà

PALESO
FORNIA

NÚMERO 155
PRIMER TRIMESTRE 2026

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

	Pag.
Crònica	3
Ajuntament informa	9
Ara ha fet vint anys	14
Festa pagesa	15
Biblioteca Municipal.....	18
Amics de la 3 ^r Edat	25
Entrevista	26
De tot un poc	32
EI Montaura	36
CEIP. Montaura	38
AECC	40
Centre de Dia	41
Racó infús	43
Cuina sana (sense greix)	47
Imatges d'ahir.....	48

Coberta: Neu al Massanella.

Fotografies:

Joana Maria Alba, Maria Moranta Reynés i Ajuntament de Mancor de la Vall

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

montaurarevista@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Editorial

Benvolguts mancorins ,

Encetam aquest segon trimestre de 2026 en plena celebració de les Festes de Pàsqua , entre panades i robiols, i la pujada ben nombrosa i festiva a Santa Llúcia. El dia ens va acompanyar i varen ser molts els mancorins i amics participant a les ja tradicionals paelles. El dia va ser una mostra més de retrobaments i germanor amb l'alegria de la música i del la ballada popular. Un dia per a celebrar tots plegats.

Hem triat per a la portada una imatge ben representativa de Mancor: el Puig de Massanella, nevat, dia 29 de març amb les cases de Turixant en primer lloc.

Esperam que vos agradi.

Ara a per un bon segon trimestre amb les Festes de Sant Joan. Salut per a tothom!

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Polícia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

CRÒNICA

GENER

Dia 3 es va projectar una pel·lícula de Nadal a la biblioteca, “Solo en casa”, a les 17 h.

Dia 5 arribaren les Majestats els Reis d’Orient. Plovia i arribaren a peu, sense carrosses, acompanyats pels patges, per una xaranga i per éssers de llum. Saludaren els infants davall sa carpa de la plaça de l’Ajuntament i després repartiren els regals a dins l’església i per les cases.

Aquest dia es donaren els premis del concurs de betlems. El primer per Paula i Llúcia Frau, el segon per Gori i Blanca Abrines i el tercer per Francesc i Simó Ramis. La guanyadora del concurs de

postals de Nadal

fou Blanca Abrines. Enhorabona a participants, guanyadors i guanyadores.

Dia 6 va morir Frank Karl Agathon Raven, als 87 anys. Enviam el condol a la seva família.

Dia 7 l’Ajuntament informa de què el president del Consell de Mallorca ha fet entrega al batle de les claus del nou vehicle elèctric. Vehicle finançat al 100 % pel Consell de Mallorca.

Dia 9 es publica a premsa “El Santuario de Santa Lucía de Mancor de la Vall se queda sin monjas. De las tres religiosas de las Misioneras de los Sagrados Corazones dos se trasladan a su comunidad de Pollença y la restante a la de Lluçmajor. El Obispado de Mallorca mantendrá el espacio como Casa de Espiritualidad.”

Dia 10, al matí, es va acomiadar a les Germanes Missioneres dels Sagrats Cors després de 52 anys. Han estat a Santa Llúcia des de l’any 1973. L’Eucaristia fou presidida per Sebastià Taltavull i Anglada, bisbe de Mallorca. Hi assistí la Míriam de Jesús Claudio. En acabar, l’Ajuntament va oferir un aperitiu a totes les persones presents.

Dia 11 es va publicar a premsa “Mancor despide a las tres últimas monjas de Santa Llúcia. La congregación de Misioneras de los Sagrados Corazones deja el santuario que ha custodiado durante más de medio siglo.”

A un altre diari es publicava “Vecinos de Mancor de la Vall: "Cada vez vemos a más personas, pero no las conocemos”. Mancor de la Vall es uno de los municipios de Mallorca que más ha crecido en los últimos años. En 2025 perdió habitantes y cuesta encontrar una casa para vivir. «Somos un pueblo dormitorio», aseguran los residentes.”

També es va publicar “La anomalía poblacional de Mallorca: los cinco pueblos que pierden vecinos. Banyalbufar, Escorca, Estellencs, Mancor de la Vall y Sant Llorenç des Cardassar rompen la tendencia de la subida de habitantes y son los únicos municipios de la isla que pierden vecinos.”

Dia 11 es va fer la cursa per muntanya Mancor Xtreme 2026 amb més de 300 participants. Foren guanyadors en la categoria CxM Mancor Xtrem Toni Mercadal i Llúcia Femenias, en segon lloc Toni Melis i Rosa Coli, i en tercer lloc Gerard Marcè i Coloma Sureda. En la categoria Mancor XS foren guanyadors Joan Toni Mayol i Mallu Gascañana, en segon lloc Ramon Rosselló i Gisela Solange i en tercer lloc Paco Ruiz i Montse Estrany. Enhorabona a participants, al Club Montaura Trail i a tots els voluntaris que féreu possible l'èxit d'aquesta cursa.

Dia 17, Sant Antoni, a partir de les 18:30h es va encendre el fogueró i després sortiren els dimonions de l'Ajuntament. La pluja anava i venia, així i tot es va fer la torrada i sonada de ximbombes. Cadascú va dur el seu menjar i l'Ajuntament va posar la beguda. Per acabar es va fer una ballada popular amb Festa Pagesa a la plaça de l' Ajuntament.

Dia 18 a partir de les 16 h es va fer la representació de la llegenda de Sant Antoni i Sant Pau amb la baixada del corb. Es feren les beneïdes dels animals i la desfilada de carrosses i comparses.

Els premis de les carrosses foren, en primer lloc, per *El Forn de Sant Antoni* amb 300 euros, el segon per *Amics per sempre* amb 200 euros. No hi va haver més carrosses ni comparses. Els animals d'interès foren tres cans, *el galgo* de Pep Pinoi, *el caballer* de Maria Vallori i

el braco alemany d'Ona Amer amb 50 euros cada un. Enhorabona a participants i a premiats i esperem que l'any que ve s'animi més gent a participar, fer carrossa o comparsa.

Dia 20 l'Ajuntament col·loca les banderes a mitja asta en senyal de dol pel tràgic accident ferroviari d'Adamuz. Foren declarats 3 dies de dol oficial a tot l'estat Espanyol.

Dia 21 es va celebrar un ple ordinari de l'Ajuntament a la sala de plens.

Dia 23 es va fer a la biblioteca el taller *Tassa de dimoni decorada amb fimo* per infants a partir de primer de primària. La inscripció va ser gratuïta.

Dia 30 es va fer el contacontes *Una muntanya qualsevol* celebrant el Dia de la pau i la no-violència. Fou a la biblioteca i estava recomanat per a infants de més de 4 anys.

FEBRER

Dia 1 es va morir Irene Anne Gulliver als 91 anys. Enviam el condol a la seva família.

Dia 7 es va publicar a premsa "Toni Amer, mallorquí treballant Nova Zelanda" A diferència de Mallorca, he vist una manca de cultura". Amb 21 anys, el jove ha deixat l'illa per viure i fer feina al camp a l'altra punta del món, una experiència que defineix com un abans i un després, marcada per jornades llargues, enyorança i aprenentatge".

Aquest dia l'Ajuntament va posar un autocar per anar a veure el partit de futbol entre Escolar i Montaura que es va jugar a Capdepera. Era un partit decisiu entre el segon i primer classificat a la lliga.

Dia 12 s'havien d'iniciar els actes de Carnaval amb una rueta del CEIP Montaura que fou suspesa degut al vent.

Aquest dia va morir a Palma on residia, Coloma Reynés Mateu, de Ca Na Pava, als 78 anys. Enviam el condol als seus familiars.

Dia 13 es va fer la rueta del EI Montaura. Sortiren de l'escoleta i arribaren fins la plaça de l'Ajuntament.

El vespre es va celebrar el ball de Carnaval. S'havia de fer a la plaça de l'Ajuntament, però degut al mal temps es va fer al bar Cas Puput. Animaren la festa

el grup
Quinta
Locura
i el Dj

Biel Martorell. Els premis del concurs de disfresses foren l'individual de 50 euros per *una serp*, el de la parella de 100 euros per *les formigues Trancas i Barrancas*. El grup de menys de 5 persones de 150 euros fou per *les senyores amb el secador*. A les quals agraiem que la revista triada per la lectura fos la revista Montaura. El de grup de més de 5 persones, de 200 euros, pels *dragons*. El premi especial pel grup més animat,

el de *la tuna*. I un premi pel grup més original fou pels *baixets amb capell*. Enhorabona!!

Dia 14 un bon grup de mancorins i mancorines participaren a la rua d'Inca amb la carrossa *La Vall*.

Amb la disfresses ben vistoses de camaleons obteniren el segon premi de comparsa i el tercer de carrossa. L'endemà participaren a la rua de Lloseta i guanyaren el cinquè

premi de comparsa. Enhorabona!!

Dia 14 es publica a premsa "Toni Navas, de Mallorca a fer feina al Canadà: «És com viure a un somni». El jove mallorquí explica com és viure a Banff, en un entorn natural imponent, dins un campus artístic que reuneix creadors d'arreu del món, mentre aprèn anglès i es posa a prova."

Dia 15 al matí es va fer la rueta infantil. Va sortir des de la plaça Espanya fent un passa-carrers i amb arribada a la plaça de l'Ajuntament.

Hi va haver personatges que animaven la rueta i música.

Dia 16 es va fer la rueta del CEIP Montaura. Passaren per davant el Centre de Dia. La festa final va ser al pati del casal de cultura.

Dia 17 es va despedir el Carnaval amb l'Enterro de sa sardina. La comitiva

fúnebre la va dur des de la Plaça de l'Ajuntament fins a la Plaça de Baix on fou incinerada. I es va fer una torrada de sardines. Els tiquets valien 3 euros.

Dia 20 es va fer a la biblioteca el contacontes *Les set comes de la Jaia*

Corema. Era per infants a partir de 3 anys i es va omplir de bat a bat.

Dia 22 es va fer una excursió des de Cala Deià. Passaren per Son Coll, Can Prohom, la Capella de Castelló, Es Bens d'Avall, Llucalcari i Cala Deià. Aquesta vegada hi anaren amb cotxes particulars.

Dia 24 l'Ajuntament informa de què s'han iniciat les obres de reforma de la piscina municipal. Entre d'altres, es construirà un bany i una dutxa adaptats i

dos vestidors a la zona superior. El pressupost és de 427.000 euros.

Aquest dia va morir Francisco Solivellas Martorell, de Can Moreno, als 78 anys. Enviam el condol a la seva família.

La premsa en fa resò de la trista mort publicant “Muere un hombre tras iniciar una quema controlada que ha acabado en un incendio forestal en Escorca. Una vez extinguido el fuego los efectivos de emergencia han hallado el cadáver y la Benemérita estudia las causas del fallecimiento”. També es publica “Hallan muerto a un hombre de 78 años al sofocar un incendio forestal en la zona del Gorg Blau. La víctima habría sufrido una indisposición mientras realizaba una quema controlada en la zona de Almallutx”.

Dia 28 es va fer un taller de cal·ligrafia japonesa impartit per Tai Sato a la biblioteca per majors de 12 anys. Les places eren limitades.

MARÇ

Durant tot el mes de març hi va haver l'exposició *Mancor en femení* a l'Ajuntament. Aquest és el Mes de la Dona i es fan diferents activitats. L'Ajuntament va anar publicant a les xarxes socials imatges de dones de Mancor que han format part de la història del nostre poble.

Dia 5 es publica a premsa “El Govern invertirá 7,8 millones de la ecotasa para mejorar las infraestructuras hidráulicas del Raiguer... Las

actuaciones, presentadas este jueves por el conseller del ramo, Juan Manuel Lafuente, en Mancor de la Vall, se centrarán en las estructuras de abastecimiento, saneamiento y drenaje pluvial”.

Dia 6 es fa la lectura del manifest a càrrec del CEIP Montaura a les 12 h a la plaça de

l'Ajuntament. El capvespre es va fer un taller infanto-juvenil a la biblioteca.

Aquest dia l'Ajuntament informa de què el dia anterior, a la Font de Mancor, el conseller del Mar i del Cicle de l'Aigua, Juan Manuel Lafuente, va presentar els projectes finançats amb l'Impost de Turisme Sostenible (ITS) per reforçar les infraestructures del cicle de l'aigua a Es Raiguer. A Mancor de la Vall s'hi destinaran 368.904,22 € per millorar la xarxa d'aigua potable.

MONTAURA

Dia 8, Dia Internacional de la Dona, es va fer la lectura del manifest institucional a les 10 h a la plaça de l'Ajuntament. Després es va fer una caminada en benefici de l'AECC amb una donació de 3 euros.

Aquest dia va morir Josefa Álvarez Jiménez, Vídua de Bernat "Bernadet", als 93 anys. Enviam el condol a la seva família.

Dia 13 es va fer un contacontes Musical *Padrines Rebels* a la biblioteca per part de La fada despistada.

Dia 18 es va presentar el Consell d'Infants a la sala de plens de l'Ajuntament.

El mateix dia se celebrà un Ple ordinari de l'Ajuntament.

Dia 20 es va fer un cinefòrum feminista a la biblioteca. Es va projectar i conversar sobre la pel·lícula *Tomàquets verds fregits* (Fried Green Tomatoes). Una història sobre l'amistat, la valentia i

l'empoderament de les dones que desafien les normes de la societat i creen vincles de sororitat que inspiren generacions. Va ser per majors de 12 anys i es va fer una picada en acabar.

Dia 21 es va celebrar una excursió la ruta fins Puig de Sa Rateta, Puig de Na Franquesa i Puig de l'Ofre.

Dia 23 es va fer un taller familiar de relacions sanes. Per a pares i mares, tractà de l'acompanyament emocional dels fills dels del respecte. Es va fer a la sala de plens de l'Ajuntament a càrrec de la psicòloga Cristian González.

Dia 25 es va fer una activitat de genèrica *Ballem la veu* al primer pis del Centre de dia.

Dia 28 es va celebrar una Cursa de Serra de la Tramuntana. Una jornada d'esport en família que va contar en molta participació. Hi havia circuits per a totes les edats amb distàncies des de 150 a 4.500 metres.

La matinada de dia 28 a dia 29 es va canviar l'hora i es va passar a l'horari d'estiu.

Dia 29, diumenge de rams, la processó no es va fer degut al mal temps. Si es va celebrar l'eucaristia.

Aquest dia es podia veure el Puig de Massanella ben nevada.

Dia 31 va morir María Fernández Chicón als 93 anys. Enviam el condol a la seva família.

Joana Maria Alba Mateu

AJUNTAMENT INFORMA

**ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 19
NOVEMBRE DE 2025**

ORDRE DEL DIA

0. **Votar la urgència de la proposició per la seva inclusió a l'ordre del dia.**
1. **Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió ordinària celebrada el 24 de setembre de 2025.**
2. **Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió extraordinària celebrada el 24 d'octubre de 2025.**
- 3.
4. **Aprovació provisional si escau, del Reglament del Consell de la Infància de Mancor de la Vall.**
4. **Declaració institucional. 25-N. Alça la veu davant la violència contra les dones.**
5. **Moció presentada pel grup municipal MES PER MANCOR amb motiu del 25 de novembre, dia internacional per l'eliminació de la violència contra les dones.**
6. **Donar compte dels Decrets de Batlia del número 296-379.**
7. **Precs i Preguntes.**

0. Votar la urgència de la proposició per la inclusió a l'ordre del dia, de la modificació pressupostària núm. 21/2025, mitjançant suplement de crèdit finançat amb majors ingressos.

El Batle explica la urgència del punt de l'ordre del dia, del perquè es duu a aquesta sessió plenària. Refereix que les despeses seran les derivades de la celebració del centenari i de la facturació d'Endesa (per errada del consum elèctric). Proposa l'aprovació si escau, de la urgència d'aquest punt.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat la incorporació a l'ordre del dia d'aquest punt. La proposta de modificació de crèdit passa al punt tres.

1. Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió ordinària celebrada el 24 de setembre de 2025.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

2. Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió extraordinària celebrada el 24 d'octubre de 2025.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

3. Aprovació si escau, de la modificació de crèdit 21/2025.

Es sotmet a votació, s'aprova per 5 vots a favor del Partit Popular i 4 abstencions del Partit MÉS PER MANCOR.

4. Aprovació provisional si escau, del Reglament del Consell de la Infància de Mancor de la Vall.

El Batle Explica que es considera just amb el CEIP Montaura que els infants puguin aportar les propostes de com volen que sigui el municipi i, que a tal efectes aquest reglament és necessari per poder formalitzar el Consell d'Infants.

El Portaveu de l'oposició formula la següent proposta:

- En el punt 5 del Reglament consideram que la composició del Consell d'Infants a més de la Batlia i la regidoria de Benestar també ha d'incloure un regidor/a de cada grup polític amb representació a l'Ajuntament perquè existeixi aquesta pluralitat d'opinió que promou el propi reglament, i no quan ho consideri oportú els membres del Consell d'Infants. És evident que els infants no tendran la iniciativa de demanar la presència de més regidors. En relació al mateix article 5 també vos volem proposar que hi pugui haver representats infants de Mancor que estudien en altres centres educatius. Que no estudiïn en el CEIP Montaura per qualsevol motiu no implica que no hagin de poder formar part del Consell dels Infants de Mancor de la Vall.
- En relació al punt 11, volem ressaltar que es proposa que el Consell dels Infants tinguí dos espais principals de participació: el Ple i les Comissions de Treball. En canvi, entre adults els regidors i regidores només tenim un espai de participació: el Ple. No sabem si es deu a que heu copiat la proposta de reglament d'un altre municipi però seria adequat adaptar el Consell dels Infants a la realitat de Mancor, o bé que aquest reglament serveixi d'oportunitat per a que comencem a fer comissions de treball entre els adults que representam l'Ajuntament.
- En relació al punt 12, diu: Les persones adultes que hi participin: falta incloure el regidor o regidora tenint en compte que a la vostra proposta hi ha la regidoria de benestar i ja que hem de fer la modificació nosaltres proposam que s'inclougui «els regidors i regidores» per a donar cabuda a la nostra proposta d'incloure un regidor/a de cada grup polític. Si s'incorporen aquestes propostes el nostre vot és a favor.

El Batle n'està d'acord. Respon que no té cap inconvenient. El Portaveu de l'oposició refereix que el que es pretén es que hi hagi la possibilitat de que qualsevol nin hi pugui anar.

El Batle conclou, que es mantindrà el text del Reglament i que es faran les modificacions incloent «els regidors» i «altres centres», de conformitat amb la proposta realitzada per l'equip de l'oposició. Que es farà una nova redacció.

La regidora del PP, Caterina Coll Martorell, explica com funciona a Inca.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

4. Declaració institucional. 25-N. Alça la veu davant la violència contra les dones.

La regidora del Partit Popular, Caterina Coll Martorell, llegeix la Declaració institucional.

El Portaveu de l'oposició refereix que *«Abans de procedir a la votació de la Declaració Institucional volem expressar que aquesta declaració que heu presentat a l'Ajuntament de Mancor de la Vall és la proposta del Consell de Mallorca, una institució amb competències molt importants en matèria d'igualtat com l'atenció a les víctimes de violència masclista, on el Partit Popular governa amb VOX, un partit que es reafirma constantment en negar la violència masclista contra les dones. Per tant aquesta és una declaració institucional de bones paraules però sense fets ni polítiques decidides contra la violència masclista per part de l'actual institució del Govern de Mallorca.»*

5. Moció presentada pel grup municipal MES PER MANCOR amb motiu del 25 de novembre, dia internacional per l'eliminació de la violència contra les dones.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

6. Donar compte dels Decrets de Batlia del número 296-379.

7. Precs i Preguntes.

1. Volem la Plaça de Dalt més segura i amb més vida.

Aquest passat 1 de novembre es va tornar a permetre l'aparcament a la Plaça de Dalt. Ja coneixeu la nostra opinió al respecte, igual que nosaltres coneixem la vostra. Tot i així, volem tornar a demanar que es valori la possibilitat de mantenir la Plaça de Dalt tancada al trànsit durant tot l'any. Continuem pensant que és més important tenir un centre del poble pensat per a les persones —més segur i amb més vida— i consideram que això hauria de ser prioritari a oferir només sis places d'aparcament. A més, consideram poc eficient haver de canviar la dinàmica del centre del poble cada sis mesos i tancar-la cada vegada que hi ha qualsevol activitat o festa.

2. Mancor de l'Art.

Ara fa just un any, en el plenari celebrat després de la Diada de Mancor de l'Art, vàrem presentar un prec amb diferents idees i peticions per tal d'aconseguir un Mancor de l'Art més complet, amb la incorporació d'actuacions que representassin la majoria de disciplines de les arts escèniques.

Enguany, lluny de veure una voluntat de millora, hem constatat que el programa ha estat encara més pobre, tant pel que fa al temps dedicat a la Diada com pel nombre i la varietat de propostes programades.

Cal recordar que Mancor de l'Art va néixer amb la vocació d'oferir a totes les mancorines i mancorins la possibilitat de mostrar el seu talent en qualsevol disciplina artística. En edicions passades no només hi havia exposicions, sinó també lectures de poemes, dansa i actuacions musicals protagonitzades per artistes del nostre municipi. En algunes ocasions els organitzadors havien d'anar a cercar aquests talents, insistir i animar-los a participar, i aquesta feina donava com a resultat una Diada viva, diversa i representativa del teixit cultural local.

Aquesta base local es completava amb propostes vingudes d'altres punts de Mallorca, que enriqueixen encara més el conjunt de la celebració.

No demanam replicar les primeres edicions —que s'estenien del divendres capvespre fins al diumenge al vespre, amb activitats durant tot el dia, nit de tapes, un sorteig d'un viatge, etc.—, però tampoc podem estar d'acord amb la reducció actual a un únic dia, tres hores de durada i quatre activitats programades.

Per tot això, demanam a l'equip de govern reconsideri el model actual de la Diada de Mancor de l'Art i treballi per recuperar-ne el sentit original, ampliant la programació i retornant-li la diversitat, la participació local i el protagonisme artístic que li són propis.

El Batle respon que es fa feina per canviar el mes de l'edició perquè no sigui tan complicat. Que es fa feina amb el calendari de 2026 de tal manera que els artistes locals s'animin a participar-hi.

3. Comissió del Centenari.

En el plenari ordinari de març de 2024 vàrem aprovar per unanimitat l'acord institucional per declarar l'any 2025 com a l'any del Centenari de Mancor on acordàvem formar una Comissió del Centenari a fi d'organitzar les propostes rebudes i calendaritzar-les, formada per representants polítics de l'Ajuntament i de les entitats culturals del poble, amb l'assessorament d'historiadors del municipi.

Quan es va constituir la Comissió del Centenari, sense la presència d'entitats culturals ni d'historiadors de Mancor ja vos vàrem dir que estàvem incomplint l'acord institucional. Ara que finalitza l'any del Centenari de Mancor de la Vall vos hem de dir que ha estat decebedora la poca importància que des de l'equip de govern heu donat a aquesta Comissió del Centenari, que només heu convocat dins el primer trimestre un dia per a crear la comissió, un segon dia per a votar el logo i un tercer dia per a presentar

els actes de la celebració de la setmana del centenari. Des de principis d'abril fins a avui no s'ha convocat cap vegada la comissió del centenari per a organitzar cap activitat.

El Batle respon que les activitats de Sant Joan estaven consensuades amb la Comissió.

4.Obres deficitàries en el camp de futbol.

Vos volem demanar que estigueu més pendents de les obres que adjudicau des de l'Ajuntament. Les obres de millora que heu promogut en el camp de futbol eren necessàries i estam ben d'acord amb la necessitat de continuar millorant les instal·lacions esportives però des del primer moment s'han detectat deficiències i errades en la seva execució. L'aigua surt per la porta dels vestuaris dels àrbitres, els pendents estan mal donats, les portes pareixen barreres mal muntades que en dos dies s'inflaran, falten endolls en els vestuaris, entre d'altres.

El Batle respon que es faran les revisions oportunes.

5.Celebració del 25è aniversari de l'ascens a tercera divisió.

Enguany fa 25 anys que el C.E.Montaura va ascendir a tercera divisió, essent una fita esportiva molt rellevant per al club i també per al municipi perquè va ser el club del municipi més petit d'Espanya en aconseguir aquest ascens. Coincidint amb el centenari del municipi i coincidint amb el 25è aniversari de l'ascens, des de Més per Mancor vos proposam que promoveu un bon acte de reconeixement al club, als jugadors i a la directiva que va fer possible aquest ascens i, seguint la proposta que vàrem presentar en el programa electoral de Més per Mancor, vos proposam que dins la celebració d'aquest acte modifiquem el nom del camp de futbol de Mancor de la Vall a Camp de Futbol Guillem «Puput» – Turixant.

El Batle respon que xerraven amb la directiva i es recolliren les propostes.

6. Jardí Botànic de Mancor de la Vall.

La passada legislatura des de l'ajuntament de Mancor de la Vall com a propietaris dels terrenys vàrem posar en marxa el Jardí Botànic de Mancor de la Vall. Amb el canvi de govern municipal totes les propostes han quedat aturades i durant aquests més de dos anys no heu dut a terme cap actuació de manteniment i millora en aquest interessant espai municipal. Si l'escola s'hi va implicar en el seu dia va ser perquè des de l'ajuntament ho vàrem incentivar i vàrem fer feina per aquest interessant projecte que avui està completament abandonat. Vos demanam una mica d'implicació per a adequar aquest espai al manco en el seu manteniment perquè els infants i tothom ho puguem gaudir en bones condicions.

7. Reciclatge a les festes organitzades per l'Ajuntament.

Vos volem demanar que compliu la normativa de reciclatge de residus a les festes organitzades per l'ajuntament. L'Ajuntament, que és l'administració competent en la gestió de residus sòlids urbans, ha de donar exemple en la separació de residus davant tots els mancorins i mancorines i com a equip de govern hauríeu de vetlar per complir la normativa que feis complir cada dia als mancorins i mancorines en la separació de residus. Vos volem recordar que a la finca municipal, l'antic punt verd, teniu abandonats dos remolcs nous de contenidors per a la recollida de separació de fems que ja que s'ha fet aquesta inversió amb fons públics es podrien aprofitar a les festes organitzades per l'ajuntament.

El Batle estan prevists per les fires o quan hi ha moviments grossos i que no s'han instal·lat perquè no n'hi ha cap. El portaveu de l'oposició respon que s'ha de reciclar a qualsevol acte.

8.Excrements i pixats de cans.

Vos volem demanar un esforç per a que dugueu a terme accions contra els excrements i pixats de cans a la via pública. Hi ha excrements i pixats de cans per tot el poble, en els carrers, places, parcs infantils i camins de Mancor. Els propietaris dels cans són els primers responsables d'aquest problema però no estam veient cap mesura efectiva per part de l'ajuntament per resoldre aquesta desagradable situació.

ARA HA FET VINT ANYS...

Del que passà a Mancor durant el primer trimestre de 2006, recordarem:

Dia 5 de gener els Reis Mags arribar a peu perquè els cavalls s'espantaren per la forta pluja.

A la festa de Sant Antoni, en el fogueró de la vesprada, es repartiren 375 racions per torrar.

A les beneïdes es concediren aquests premis:

Animals: el mul d'Antoni Martorell Pocoví, el cavall de Guillem Coll Pericàs i el ca de Joan Mir.

Carrosses: primer premi: Sa ferreria. Segon premi ex equo: Sa clasta i Ball de figural.

Sa ferreria, primer premi de carrosses

Cavalls, Primer premi d'animals

A principis d'aquest any 2006 els estrangers residents a Mancor eren 76. (53 europeus, 2 africans, 20 americans i 1 oceànic)

Dia 21 de gener es posà la primera pedra del centre d'estades diürnes.

Dia 2 de febrer una averia en el subministrament elèctric deixà sense energia la població durant dues hores.

Dia 11 de febrer aparegueren pancartes en diverses parts protestant pels accidents ocorreguts a la carretera d'Inca a causa del mal estat de certs trams, demanant la seva reparació.

Dia 17 de febrer s'informà que la conselleria d'Agricultura del Govern Balear destinava diners per asfaltar 7'300 kms de camins rurals de Mancor.

Durant el carnaval es feren aquests actes:

Festa de disfresses al Casal de Cultura per a joves de 12 a 17 anys.

Torrada de sardines a la plaça de Dalt, Seguidament ball a can Bernat amb les orquestres PIXIS i TONI.

Al concurs de disfresses s'atorgaren aquests premis:

Individuals: Gabriel Beltran, Miquel Mora i Maria Antònia Coll.

Comparses: CARACOLS, ROMANES I ROMANS i CIRERES.

Rueta infantil, amenitzada pel grup CONFETTY.

Segon premi grup disfresses

La Rueta

Dia 12 de març s'inauguraren les obres d'ampliació i millora de l'Escoleta per infants. Durant dit acte s'entregà a Paquita Reynés una placa en reconeixement dels 30 anys dedicats a l'Escoleta en diversos locals.

Dia 15 de març, en presència de la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports del Govern Balear, Margalida Cabrer, es posà la primera pedra d'un grup de 16 vivendes de protecció oficial.

Dia 24 de març la Societat de Caçadors de Mancor, convidà amb una torrada a la plaça de Baix a tot el poble en agraïment per l'ajuda donada a la junta directiva.

Dia 26 de març l'Ajuntament organitzà una excursió al puig Tomir.

El CE MONTAURA sofria una mala temporada ja que ocupava el darrer lloc a la classificació de segona regional.

L'entrevista del trimestre fou feta a Joan Coll sinever.

Els morts durant el trimestre foren:

Dia 4 de gener morí Catalina Arrom Martorell de *can Ramon* als 80 anys.

Dia 6 de gener morí a Ciutat el mancorí Francesc Mateu Martorell de *can Pau* als 88 anys.

Dia 7 de gener morí, també a Ciutat, Joan Saurina Figuerola natural d'Inca als 86 anys. Era l'espòs de la mancorina Jeroni Vallori de *can Nas*. El funeral i enterro es feren a Mancor.

Dia 8 de gener morí a Inca, Jaume Morro Busquets als 70 anys. Era l'espos de la mancorina Joana Martorell de can Petit.

Dia 25 de gener morí Joan Martorell Seguí Mero als 81 anys. Era natural de Caimari.

Dia 28 de gener morí a Caimari el mancorí Bartomeu Rotger Miquel de ca s'Esqujerrà als 79 anys.

Dia 28 de març morí Margalida Reynés Seguí Gallineta als 88 anys.

Naixement: Fou inscrit en el Registre Civil, el naixement de Gabriel Martorell Martorell que havia nat dia 28 de desembre passat.

(De MONTAURA núm. 74)

Gabriel Fiol i Mateu

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA
Mancor de la Vall

BALLADA DE SANT ANTONI

La revetlla de Sant Antoni a Mancor de la Vall és, any rere any, una de les celebracions més esperades pels veïns i veïnes del poble. Des de Festa Pagesa, enguany també vàrem voler formar part d'aquesta vetllada tan especial amb una ballada popular que va omplir de música i tradició la plaça de l'Ajuntament.

Com marca la tradició, la festa començà amb el fogueró, punt de trobada de bona part del poble. Tot i que el temps no va acompanyar gaire —amb un cap de setmana marcat per la pluja i el mal temps—, això no va ser impediment perquè la gent pujàs amb ganes de gaudir

de la festa. A les torradores que aporta l'Ajuntament, famílies i amics es reuniren per torrar i compartir sopar, creant aquell ambient tan característic de germanor i caliu.

Un cop acabat el sopar, la festa es traslladà a la plaça de l'Ajuntament, on tengué lloc la ballada popular organitzada per Festa Pagesa. Durant aproximadament una hora, la plaça es va omplir de ritme, alegria i cultura popular. Un dels moments més especials de la vetllada va ser la participació dels nins i nines de l'escola Joana Rotger, que s'encarregaren de presentar els diferents balls. Amb molta il·lusió i desimboltura, els més joves demostraren que la tradició té futur i que les noves generacions la viuen amb entusiasme.

Malgrat les inclemències del temps, la revetlla va ser tot un èxit. Vàrem poder torrar, ballar i, sobretot, gaudir plegats d'una bona vetllada, d'aquelles que reforcen els vincles entre la gent del poble i mantenen viva la nostra cultura.

Des de Festa Pagesa volem agrair la participació de tothom qui ho va fer possible, especialment als joves participants i a tots els assistents que, amb la seva presència, varen contribuir a fer d'aquesta revetlla de Sant Antoni una nit per recordar.

ROMERIA A SANTA LLÚCIA

La Romeria de Santa Llúcia és una de les jornades més arrelades i estimades del calendari festiu de Mancor de la Vall, una diada que combina devoció, tradició i convivència en un entorn privilegiat. Un any més, des de Festa Pagesa hem tengut el plaer de formar part d'aquesta celebració amb una ballada popular, mantenint viva una tradició que any rere any reuneix grans i petits.

Enguany, la romeria es va celebrar el dilluns 6 d'abril, i des de primera hora del matí el poble es va començar a posar en marxa. Com és costum, molts de mancorins i mancorines emprengueren la pujada a peu des del poble fins al puig de Santa Llúcia, en una caminada que es converteix en un autèntic ritual col·lectiu, ple de retrobaments i bon ambient.

La processó, un dels moments més emotius de la jornada, va comptar amb la pujada de la imatge de la Mare de Déu de Pasqua fins a l'ermita, acompanyada per tots els assistents. Un cop a dalt, es va celebrar la missa a l'ermita de la Santa, un espai carregat d'història i simbolisme que cada any acull aquesta trobada tan especial.

Acabats els actes religiosos, la festa va continuar a l'esplanada de davant el santuari, on va tenir lloc la ballada popular organitzada per Festa Pagesa. Amb un dia esplèndid que va acompanyar en tot moment, l'ambient va ser immillorable. La música i el ball varen omplir l'espai d'alegria, i especialment destacable va ser la participació dels nins i nines de l'escola, que varen gaudir de valent ballant i formant part activa de la festa. Veure com les noves generacions s'impliquen i s'emocionen amb la cultura popular és, sens dubte, una de les majors satisfaccions.

Paral·lelament, molts grups aprofitaren la jornada per mantenir una altra de les grans tradicions del dia:
les

paelles. Famílies i amics es reuniren per compartir taula i estona, convertint la romeria en una autèntica festa de convivència que s'allarga durant tot el dia.

Des de Festa Pagesa volem agrair, un any més, la participació de tots els que feren possible aquesta jornada tan especial. La Romeria de Santa Llúcia és una mostra viva de la identitat del nostre poble, i entre tots feim que continuï essent una diada única, plena de vida, tradició i estima per les nostres arrels.

Junta Directiva Agrupació Festa Pagesa

BIBLIOTECA MUNICIPAL

23/01/26 TALLER DE TASSES DE DIMONIS amb na Cati Marqués de llibreria Baobab

A la biblioteca celebrem les festes de Sant Antoni i el dimoni amb un taller de tasses de dimoni personalitzades, cada un va crear el seu dimoni i així de xules varen quedar les tasses.

29/01/26 CLM «VENT SURANT» de Francesca Sastre

Al Club de lectura de gener ens hem submergit en les pàgines de "Vent surant" de la mà de la seva aurora na Xesca Sastre, agrair la seva presència i les seves aportacions tan valuoses de fets reals i i veus oblidades, d'aquest vincle emocional com a eix de la novel·la .

I és que Vent surant, no és només una novel·la històrica més sobre la Guerra Civil; és un exercici de memòria viva que batega a cada pàgina. Basada en fets reals, l'autora aconsegueix transformar la

investigació històrica en un relat íntim que connecta directament amb l'ànima del lector.

El cor de la novel·la no són les batalles, sinó el vincle entre en Guillem i la seva tia Bàrbara. A través dels seus ulls, vivim el contrast brutal entre la llibertat de l'illa de Cabrera i la foscor que s'instal·la al seu poble, Inca, amb l'arribada del feixisme. És en els petits gestos, en les pors compartides i en els silencis familiars on l'autora teixeix una connexió emocional que ens fa sentir el pes de la història com si fos la nostra.

El títol ja ho diu tot; els records suren com un vent inesperat que et guia durant tota la lectura.

30-01-26 CONTACONTES I TALLER “UNA MUNTANYA QUALSEVOL” (Dia de la pau i la no-violència) amb Púrpura Events.

Un conte per treballar la pau, la convivència i la resolució de conflictes des d'una edat primerenca.

“Els habitants de dalt de la muntanya pensen que el seu poble és el millor. Desgraciadament, al peu de la muntanya, un altre poble pensa això mateix del seu.” i així comencen una baralla. I és que cap guerra serveix per mostrar quin poble és el millor.

13-02-26 Club de lectura Biblioteca-Escola 5è Ceip Montaura « Palabras de Caramelo» de Gonzalo Moure

Amb els nins i nines de 5è del CEIP Montaura hem llegit «Palabras de Caramelo» de Gonzalo Moure i ha estat una experiència tan dolça com profunda. 🐪 ✨

La història ens presenta en Kori, un infant sord que viu en un campament de refugiats al Sàhara, i el seu inseparable amic Caramelo, un camell molt especial. A través de les seves pàgines hem descobert el valor de l'amistat, la importància de la comunicació més enllà de les paraules i la realitat de moltes persones refugiades.

Durant la lectura hem reflexionat sobre la inclusió, l'empatia, lo afortunats que som de viure aquí i com, fins i tot en situacions difícils, l'esperança pot obrir-se camí.

Els alumnes han connectat moltíssim amb els personatges, emocionant-se, opinant i aprenent que les paraules no sempre s'escolten... a vegades es senten.

20/02/26 CONTACONTES I TALLER «LES SET CAMES DE LA JAIA COREMA» a càrrec de Púrpura Events

Gràcies a Púrpura events divendres poguerem escoltar la vertadera història de com, la Jaia Corema va perdent les cames a poc a poc durant el temps de Quaresma.

I després cada nin pogué fer la seva pròpia Jaia Corema de 7 cames, mirau quina xulada!!

24/02/26 Club de lectura Biblioteca-Escola 6è Ceip Montaura « Crispetes per la Norma Schweizer» de Pere Pons.

Crispetes per a la Norma Schweizer, de Pere Pons, és una història especial que parla de l'amistat, l'amor, la solidaritat, la malaltia i de com afrontar situacions difícils amb valentia i empatia. A través dels seus personatges, descobrim què passa quan apareixen els prejudicis i la por davant la sida, i com la

informació i el respecte poden canviar la manera de pensar.

Un llibre que ens ensenya que l'amistat de veritat està per damunt dels rumors i que entendre els altres ens fa més forts i millors persones.

28/02/26 Tallers de Caligrafia Japonesa Nivell 1 Nivell 2

Els tallers impartits per Tai Sato, ens ha introduït en l'art del Shodō, el camí de l'escriptura, una disciplina artística tradicional del Japó que combina tècnica, concentració i expressió personal.

Durant Els tallers hem treballat les creacions de l'alfabet japonès —hiragana, katakana i kanji— experimentant amb els elements tradicionals del Shodō: Pinzell (fude), Tinta (sumi), Paper d'arròs (washi), Pedra per a la tinta (suzuri).

Cada participant ha creat les seves pròpies peces, combinant tècnica, expressió i sensibilitat artística. Va ser una experiència única per descobrir la bellesa del traç, la calma i l'harmonia d'aquest art mil·lenari, plena de calma, cultura i creativitat compartida.

Gràcies a tothom qui hi va participar i, especialment, a Tai Sato per transmetre'ns la bellesa d'aquest art mil·lenari.

Us compartim algunes imatges de les creacions fetes durant el taller!

11/03/26 Club de lectura Biblioteca-Escola 4t Ceip Montaura "Cómo arreglar un libro mojado" de Roberto Aliaga.

Hem llegit *Cómo arreglar un libro mojado* de Roberto Aliaga... i ens ha encantat!

La història comença amb un petit desastre: un llibre que es banya!

Ha estat una lectura que ens ha agradat molt, tot i que amaga un missatge força dur.

Amb molta sensibilitat, humor i imaginació, l'autor ens mostra que fins i tot les situacions difícils es poden explicar a través de les històries.

Els nins de 4t del Ceip Montaura han disfrutat molt del llibre, de les seves il·lustracions i de les converses que ens ha generat. Ha estat una lectura que ens ha fet riure, però també pensar, reflexionar i parlar de temes importants.

13/03/26 CONTACONTES 8M “Padrines Rebels “ a càrrec de la Fada Despistada

La fada Despistada ens va fer un viatge musical inspirat en el llibre *Contes de bona nit per a nenes rebels*, una obra coneguda per recollir històries de dones valentes, creatives i trencadores de normes al llarg de la història. Les escollides per fer el cotacontes musical de *Padrines rebels* no varen tenir nets de sang però ens han fet de padrines a tothom que les hem escoltat. Elles són *Dones del Jazz*: Abbey Lincoln, Ella Fitzgerald, Billie Holliday, Blanche Calloway i Bessie Smith

13/03/26 CLM “FARENHEIT 451” de Ray Bradbury

Aquest mes al club de lectura hem comentat *Fahrenheit 451* de Ray Bradbury, una novel·la que, tot i haver estat publicada el 1953, sembla més actual que mai. En un món on els llibres estan prohibits i els “bombers” s’encarreguen de cremar-los, la història segueix en Guy Montag, un bomber que comença a qüestionar el sistema i el valor del pensament crític.

La conversa ha girat al voltant de temes que ens han fet reflexionar molt: la censura, el poder de la informació, la manipulació dels mitjans i la importància de la lectura com a eina per pensar lliurement. També hem parlat de com la societat del llibre, una societat totalitària i tecnològica —obsessionada amb pantalles, entreteniment immediat i poca profunditat— té paral·lelismes inquietants amb la nostra realitat actual.

Ha estat una lectura intensa però molt enriquidora, que ens recorda que els llibres no només expliquen històries: també ens fan qüestionar el món on vivim.

Si haguéssiu de memoritzar un llibre per salvarlo, quin triaríeu?

20/03/26 CINEFÒRUM FEMINISTA “ Tomàquets verds fregits” (Fried Green Tomatoes) a càrrec de Siracusa.Acció i creació cultural

Emmarcat dins el mes del 8M a la biblioteca projectarem i conversarem sobre la pel·lícula Tomàquets verds fregits (Fried Green Tomatoes).

Una història sobre l'amistat, la valentia i l'empoderament de les dones que desafien les normes de la societat i creen vincles de sororitat que inspiren generacions.

30/03/206 Club de lectura Biblioteca-Escola 5è Ceip Montaura “Les Bruixes” de Roald Dahl

Hi ha bruixes amagades entre nosaltres... i no són com les dels contes, Són Bruixes de debò!!

Aquest clàssic de Roald Dahl ens transporta a un món on les bruixes odien els nens i tenen plans diabòlics. Gràcies a l'àvia i al nin protagonista, viurem una història plena d'aventures, fantasia i màgia!

Però el més important serà la valentia i un bon pla per desfer-se de totes les bruixes del món, que tenen com a lema eliminar tots els nins i nines!

Amb elements com la Fórmula 86 🖍️, La reunió secreta de la RSPCN aquest llibre ens manté en tensió fins al final. Tanta sort que hem llegit el llibre i sabem distingir-les!!

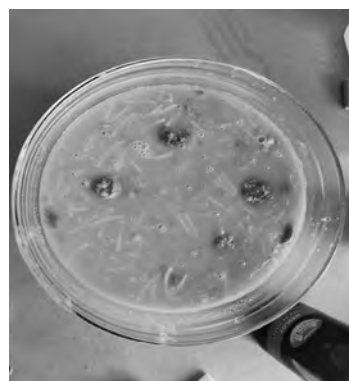

ASSOCIACIÓ AMICS DE SA TERCERA EDAT

Benvolguts amics, falten pocs dies per acabar el primer trimestre del 2026 i volem aprofitar el nostre espai dins la revista per comentar-vos una activitat que vàrem fer el mes de febrer.

El dia 8 de febrer celebràrem el tradicional dinar dels darrers dies al casal de cultura. Fórem 70 persones que, a les 13.30 h, ens asseguérem a taula per compartir aquesta festa d'amics, que feim extensiva a tothom, ja que els que no estan associats també poden assistir-hi pagant un poc més. Els més majors tenen el costum de respectar el temps de Quaresma. Són unes tradicions, com moltes d'altres, que han passat a tenir una importància relativa. La gent de més edat encara valora el sentit de

la Quaresma, i nosaltres, com a associació, feim el possible per conservar-les. Aquest és el motiu pel qual, uns dies abans de començar aquest temps, organitzam un dinar amb el següent menú: Picada de graixonera, Fava pelada, Ensaimada amb tallades, vi, aigua, refresc i cava i cafè i licors.

El preu va ser de 17 euros per als socis i de 20 euros per als no socis. Gràcies a tots els assistents per venir a compartir aquesta activitat.

Aprofitam per comunicar-vos les pròximes activitats que tenim preparades per al segon trimestre:

Continuam fent ball en línia tots els dimarts i dijous, de les 19 h a les 20.30 h. I seguim organitzant activitats per aquest pròxim trimestre.

De totes aquestes activitats en rebreu informació detallada.

Una abraçada a tots,
Biel Llobera

ENTREVISTA A PEP FRONTERA MARTORELL, *Vallaquet*

El passat dia 9 de març, tal com teníem programat, amb na Joana Maria Alba anàrem a l'Ajuntament per fer l'entrevista al batle Pep Frontera Martorell. Anteriorment vàrem entrevistar tots els batles que encara viuen i han presidit l'Ajuntament d'ençà de la seva constitució, el dia 2 d'abril de 1925, del qual hem celebrat el centenari aquest any passat.

Acomodats al despatx del batle i revisat el bon funcionament de la gravadora, iniciarem la conversa.

Amb la seva quinta Antònia

Bé Pep, la primera pregunta que feim sempre és quants anys tens?

Vaig néixer dia 4 d'abril de 1992, tenc 33 anys i aviat en faré 34.

I ets el batle més jove que hi ha hagut a Mancor, això és un honor per tu. On vivien els teus pares quan vares néixer?

Ser el batle més jove que ha tengut mai Mancor de la Vall és, sens dubte, un gran honor per a mi, però també una responsabilitat que assumesc amb molta estima i amb un fort sentiment de compromís cap al meu poble.

Quan vaig néixer, els meus pares ja vivien allà on sempre hem fet vida familiar: al carrer Turixant, número 15, aquí mateix a Mancor. És la casa que en el seu moment varen comprar els meus padrins per part de mare, i on els meus pares se'n varen anar a viure quan es varen casar.

En aquesta casa és on hem crescut el meu germà Joan i jo, i on hem compartit tots els moments de la nostra vida familiar.

Què nomen els teus pares?

Mun pare nom Sebastià, però li diuen Tià, és de can Tià; i mu mare Maria Rosa, que la coneixen pel nom de Maria, que és de cas Vallaquet i de can Confit.

Parlem un poc d'escola. De petit, recordes on anares a l'escola?

Vaig començar amb na Paquita. Era sa guarderia, sa primera guarderia que va tenir Mancor. A partir d'aquí, després ja vaig passar a s'escola pública Montaura, allà vaig estudiar fins a 6è.

Abans de seguir parlant de l'escola, llavors ja seguirem, ens podries dir si feres la primera comunió, i si recordes altres companys que combregaren el mateix dia?

Sí, vàrem combregar plegats es meu cosí Joan i jo. Els record a tots perquè només érem noltros dos. Va coincidir que l'any 1992 va ser un any de pocs naixements, una quintada petita, per tant vàrem ser pocs es que combregàrem aquell any.

La família, pares i fills

1a comunió amb els padrins

Tens idea de quants eren tots els de la quintada?

Aquell any, el 1992, hi va haver sis naixements a Mancor, tot i que jo no vaig coincidir amb un d'ells. Els altres érem el meu cosí Joan Coleta; en Pep Reixequet, n'Aina Martorell, n'Antònia Coll i jo.

Amb els anys, però, s'hi ha anat afegint més gent per diferents motius, i la quintada s'ha anat fent més grossa i més rica.

De tots aquests que he dit, els únics que anàvem a escola a Mancor érem n'Antònia; sa meva quinta i jo, perquè els altres anaven a escola a Inca i no varen fer la primària a Mancor.

En el nostre cas, per comoditat dels meus pares era molt més pràctic que el meu germà i jo anàssim a escola a Mancor, ja que tots dos treballaven a la fàbrica de calçat.

De petit a un sopar de la 3a edat

Seguim en l'escola. Quin camí seguïres després d'acabar la primària?

Vaig fer primària fins a sisè. A Mancor ja no podia continuar, perquè l'ESO era necessari anar a un altre centre. Com he explicat abans, havia passat per les dues etapes de la meva infància: infantil i primària.

Tenc una anècdota curiosa: de la meva quintada, n'Antònia Coll, filla d'en Bernadí, i jo érem els únics que anàvem junts. A infantil estàvem organitzats en tres aules: primer i segon, tercer i quart, cinquè i sisè. En aquell grup només érem noltros dos. Després vaig anar a fer l'ESO al Pau Casasnoves d'Inca.

No podíeu triar entre els dos instituts d'Inca?

Podíem triar Berenguer de Noia o Pau Casarnoves, però es tema era que tots es de Mancor solien anar a Pau Casasnoves.

Si te'n recordes, quants éreu que passàreu a fer ESO?

En aquell moment, de la nostra quintada érem dos: n'Antònia i jo, més quatre companys que repetien algun curs o s'hi havien afegit aquells any. En total, sis alumnes del poble començarem l'ESO al col·legi Pau Casasnoves d'Inca i allà ja ens separaren en diferents grups.

Amb la padrina a l'homenatge a gent gran per les festes de Sant Joan

El Batxiller el feres també al Pau Casasnoves?

Sí, vaig fer es Batxiller científic i tecnològic. Això ja era es batxillerat nou, de dos anys de durada, abans es feia es BUP i es COU.

Després vares anar a la universitat?

Sí, vaig anar a sa universitat de les Illes Balears, UIB i vaig estudiar enginyeria agrònoma. Vaig fer quatre anys, perquè ja era de Grau, jo vaig entrar al pla Bolonya

Bé, i després acabares els estudis allà a la universitat?

Vaig acabar es quatre anys d'estudi de grau, i després vaig fer es màster de professorat, que ara tenc i puc donar classes a secundària.

Però feres feina, no de professor, sinó la feina d'allò que havies estudiat?

Sí, vaig acabar la universitat, i en mig any vaig començar a treballar a la Fundació Natura Park, a Santa Eugènia, com a tècnic. Durant sis anys em vaig encarregar de subvencions i d'un

projecte anomenat Silvicultura, que consistia a utilitzar animals —ases i cavalls— per a la neteja forestal i el manteniment de torrents.

Quan deixares la feina a Natura Park, quina feina vares fer?

Després vaig començar a treballar com a professor a l'escola La Salle de Manacor. Allà impartia matemàtiques a primer i segon d'ESO, i ciències a tercer i quart. No vaig fer s'any complet perquè després varen venir ses eleccions de 2023 i vaig entrar de batle de Mancor.

Abans d'entrar a parlar del teu pas a la política, m'agradria que ens parlassis un poc de la feina dels teus pares, sobretot en relació al món del calçat?

Sí, realment sa feina des meus pares ha estat sempre lligada al món del calçat, tant es meu pare com sa meva mare. Es meu padrí Joan era tallador i tallava a casa seva; i es meu padrí Pep, juntament amb es seu germà Guillem i també en Guillem confit, tots tres tenien sa fàbrica de sabates Marma. Mu mare i mun pare vàren heredar sa part des meu padrí Pep i varen continuar 40 anys de feina fins que se jubilaren. Tot una vida lligada al món des calçat.

Mun pare té una carta de mestre artesà perquè sa producció sempre de sa fàbrica ha estat manual i artesanal.

Parlem un poc de la teva vida familiar actual. Te vas emancipar?

Sí, estic emancipat, visc amb sa meva al·lota. A damunt sa fàbrica hi vivia el meu padrí i sa meva padrina. Noltros vàrem arreglar aquest pis que és d'herència familiar. Jo vaig tenir sa sort i sa virtut que em van poder cedir aquest espai i el vàrem poder restaurar.

La teva al·lota és mancorina?

Ella diu que no. És una filla d'en Paco Darder, de Son Lluc. Ella vivia a Inca, però jo ja la vaig conèixer que vivia a ses afores de Mancor a Cas Rellotger. Ara vivim junts a sa casa de damunt sa fàbrica. Mos casarem aquest 23 de maig qui ve. Ara farà 10 anys que estam junts i 5 que vivim junts. Abans se casaven i després vivien junts, i ara tot ha canviat, noltros primer hem viscut junts i ara mos casarem.

Podries parlar-nos un poc del Grup d'Esplai del nostre poble?

El Grup d'Esplai es va fundar fa molts anys, en temps des rector Joan Pons. Na Magdalena Grau, conjuntament amb més joves, va montar s'Esplai s'Estel a Mancor, el meu tio Vicens al Cel Sia també hi va participar. Va funcionar moltíssims d'anys amb molts de joves i nins i amb moltes activitats.

En un moment donat, per falta de relleus, se va aturar. Un bon dia a ses festes de Caimari, un grup d'amics de tota sa vida, mos vàrem trobar junts i parlàrem de tornar muntar i reactivar s'Esplai que hi havia abans. Això devia ser l'any 2011 o 2012, i vàrem tornar posar en funcionament s'Esplai.

Ara bé, actualment ja no és un Esplai com abans, que cada dissabte se feien aquelles dues hores. Però sí que dia d'avui s'Esplai fa activitats puntuals, un campament d'estiu, una excursió, el Pare Nadal, per Sant Joan fan Play-Back. Almanco està un poc actiu i es joves des poble encara tenen ganes de formar-hi part.

Monitors de l'inici de l'Esplai s'Estel

Agrair sempre el suport de na Joana Aina Bestard que també ha estat clau en aquesta gran etapa i tots els monitors i monitores que hi han participat. Per jo guard un molt bon record, molt bones etapes.

Intervé na Joana Maria i diu: En Pep ha participat en altre sentitats del poble, va ser escolanet —en Pep ho correbora i diu— vaig fer d'escolanet amb en Macià, i sempre he estat lligat dins el mon associatiu i cultural de Mancor; m'han forjat com a persona i m'ha aportat molts de valors. Realment, dedicar-te temps en es poble i sa seva gent és una cosa que se duu dedins, t'ha d'agradar, perquè no a tots es joves els agrada anar a un dinar d'una tercera edat o anar l'Església, i a jo m'agradava i m'agrada molt.

Batle a la constitució de l'Ajuntament, el 17 de juny de 2023

I la part política?

Home, sa part política també, perquè tot va lligat. Tot el que t'he explicat, sa vida des poble, organitzar acti-vitats i participar-hi, està connectat. Arriba un moment que veus que sa política engloba tots aquests aspectes. A més, t'ofereix eines per poder organitzar millor activitats, tenir un altre

punt de vista i implicar-te més i millorar sa vida des ciutadans i ciutadanes de Mancor.

Jo vaig entrar a s'Ajuntament de Mancor com a regidor amb 18 anys. Em vaig presentar a ses llistes d'en Bernadí Coll l'any 2011, vaig ser regidor quatre anys i em vaig encarregar de regidories com festes, cultura i gent gran. Són àrees que, dia a dia, ocupen molt de temps, potser més que sa part econòmica, perquè organitzar activitats festives i culturals és sa part més costosa.

De fet, a Mancor, si mires es calendari, veuràs que cada cap de setmana hi ha alguna activitat o esdeveniment.

I ara t'has adelantat al que t'havia de dir: si abans de ser batle havies estat regidor?

Sí, vaig ser regidor quatre anys amb en Bernadí Coll i en Joan Toni, com que estudiava i tenia 18 anys, compaginava sa vida de regidor amb els estudis. Vaig fer una aturada de quatre anys: no em vaig presentar a cap llista electoral, tot i que formava part d'un equip, però no en línia electoral.

Després, l'any 2019, em vaig presentar per primera vegada com a cap de llista del Partit Popular. Només hi havia dos partits polítics, i la diferència de vots va ser molt petita. Vaig estar quatre anys a l'oposició

i, finalment, el 2023 em vaig tornar a presentar i, aquest cop, la balança es va girar i vaig entrar com a batle.

Quines són les teves ocupacions fora de la política?

M'apassiona viatjar, tant amb na Joana Aina com amb els amics; tenim clar que a tots dos ens agrada el mateix. A més, sa gastronomia ocupa un lloc important a sa meva vida: cuinar m'agrada molt, sa veu que una mica també he agafat de mumpare.

Viatge a Tunícia

Encara que no sigui un esportiu habitual, m'encanta esquiar. Si aquest esport el tinguéssim aquí, a Mancor, seria es meu, i riu...

En general, fora de sa política intent disfrutar del temps amb es qui m'envolta, sa meva gent, ja sigui amb un sopar, una excursió o un cafè, però sempre intent estar actiu. Ja me diu mu mare que es pis no me pegarà damunt...

Ara que ja duus quasi tres anys de batle, hi ha hagut moments difícils o moments de problemes que t'han llevat el dormir?

El dia a dia ja, sense voler, et porta diferents problemes. El que realment m'ha llevat una mica sa son ha estat el tema dels treballadors de s'Ajuntament. Les seves

Viatge a Perú

condicions laborals, comparades amb altres municipis, no eren del tot correctes, i vàrem haver de fer una revisió dels llocs de feina per ajustar i millorar els salaris del personal. A més, vàrem renovar un nou conveni laboral que també va suposar una millora en drets..

Quan vàrem entrar com a equip, ens vàrem trobar amb unes festes de Sant Joan a programar i tot un seguit d'obres públiques importants per gestionar. S'estava executant el vial de s'escola i tot eren problemes d'execució, fins al punt que vàrem haver de fer un modificat del projecte per tal de donar solucions als veïnats. També va ser complicat acabar i obrir s'escola d'infantil, que, vulguis o no, depenia de Conselleria, però ens va dur molts mals de caps.

Un altre tema que m'ha preocupat ha estat l'empresa d'aigua. Des de l'any 2022, l'empresa demanava una pujada de tarifes per compensar un dèficit acumulat que no s'havia actualitzat. Aquesta situació va derivar en un contenciós contra l'Ajuntament, que ens va obligar a arribar a acords i a pagar una indemnització per unes pèrdues que havien tingut.

Bé, seguim, ja ve al final. Ara m'agradaria que donassis la teva visió, no del poble en general, sinó de la gent de Mancor, la visió de com és la gent.

Realment, sa gent de Mancor té una visió molt clara de fer poble, hi són, hi participen, responen, i això és l'important. Moltes vegades es podrien deixar les diferències polítiques, però en general som oberts i participatius.

És cert que en els darrers 15 o 20 anys hi ha hagut un gran moviment de nouvinguts. Molts dels que han vingut s'han integrat, han volgut fer vida de poble, i n'hi ha que no, i això també és respectable. No tothom vol implicar-se en sa vida comunitària, però m'agradaria animar a tots a participar, perquè si no surts, no te relaciones i no descobreixes tot es dinamisme que hi ha a Mancor.

Som un poble d'uns 1.700 habitants amb gairebé 20 associacions culturals i socials. No és habitual trobar un poble de sa nostra mida amb tanta vida cultural i associativa.

I al final te vull fer la pregunta, que he fet a tots els batles. Recordes que al principi de la teva batlia parlàrem de la divisió que les eleccions havien ocasionat en el poble, per fets coneguts. Què opines i com creus que es pot salvar aquesta divisió, compartint la vida de tots els manacorins i manacorines, units per fer poble i estimar-lo?

Quan vaig veure aquesta pregunta, òbviament, també me l'he fet moltes vegades. Actualment tenim dues vessants gairebé iguals, un 50%-50%: uns anys guanya un partit, altres anys un altre. Ses tres darreres eleccions han estat així, i per això no es pot dir que Mancor sigui de dretes o d'esquerres; va molt fluctuant.

Des del meu punt de vista, sí que hi ha divisió en alguns moments, però jo sempre he intentat, tant política com personalment, participar i implicar-me governi qui governi.

Governar és simplement tenir la possibilitat de gestionar i fer accions, però qui fa realitat les accions és sa gent del poble. L'Ajuntament pot organitzar activitats: dinars, sopars, contacontes, cicles musicals, etc. Però si sa gent no participa, no es poden fer. Per exemple, fa dos mesos, per Sant Antoni, només hi havia dues carrosses. L'Ajuntament no pot fer carrosses; sa participació de sa gent és imprescindible. En canvi, enguany, al carnaval, hi va haver una màxima participació i molta gent es va disfressar, més que en altres anys. És a dir, sigui quin sigui es govern, la participació de sa gent és clau.

Jo sempre he actuat amb respecte: mai he fet comentaris desagradables cap a persones que pensen o creuen diferent, ni a xarxes socials ni en escrits a actes públics. Per tant, per part meua units per fer poble i estimar-lo, jo crec que estimar és participar, col·laborar i també respectar.

Per acabar posam a la teva disposició la nostra revista Montaura, perquè te puguis dirigir al nostre poble.

Jo, de veritat, diria que estic molt content d'haver nascut a Mancor. Consider que, malgrat ser un poble petit, Mancor compta amb una gran majoria de serveis. A més, és ca nostra, i l'estimo i l'aprecio molt.

Crec que no tots els pobles poden dir que tenen tot el que té Mancor: camp de futbol, piscina municipal, pavellons, centres culturals... tot això fa que sigui un poble molt complet i que ofereixi una bona qualitat de vida als seus veïnats.

Hi ha coses que t'agradaria que tengués Mancor que no té?

Jo realment crec que Mancor té tot lo necessari per poder ser un poble modern i adaptat a sa realitat del dia a dia.

Després de més de 40 minuts acabam la trobada amb el batle Pep Frontera. El darrer batle entre tots els que encara viven i han presidit l'Ajuntament durant el centenari de la creació de l'Ajuntament i la celebració de la independència de Mancor de l'Ajuntament de Selva.

Agraïm de veres la seva disposició en respondre a les nostres preguntes i l'atenció que ens ha proporcionat. Gràcies.

Jaume Gual Mora

Joana Maria Alba Mateu

DE TOT UN POC... COSES DE CA NOSTRA

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY

LES ESCOLES DE MANCOR, Benedicció i col·locació de la pedra.

Amb aquestes paraules informava l'Almudaina, dia 30 de maig de 1917, d'un esdeveniment que havia succeït a Mancor.

L'Almudaina va ser un diari escrit en castellà, publicat a Palma de Mallorca, que va ser fundat el 1887. D'ideologia conservadora i independent. Varen col·laborar bona part dels escriptors Miquel dels Sants Oliver, Gabriel Alomar i Joan Torrandell, entre d'altres. Va sobreviure a la Guerra civil, però posteriorment va entrar en una profunda crisi econòmica. L'any 1953 es va fusionar amb el Correu de Mallorca, donant lloc al Diario de Mallorca.

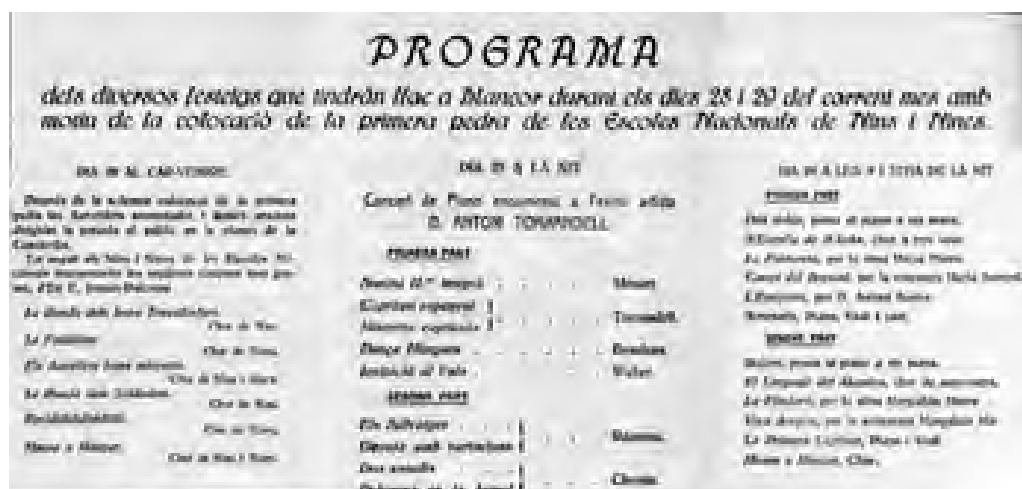
Breu extracte de la transcripció de l'Almudaina, que es pot consultar complet, a la comunicació, presentada per Miquel Jaume, a les primeres Jornades d'Estudis Locals de Mancor¹.

Els mestres de Mancor, Margalida Sintes i Manuel Caballer, sensibles a les necessitats higièniques, pedagògiques i socials de les escoles del poble, volgueren mobilitzar tot el poble, amb les seves autoritats civils i religioses al capdavant, per aconseguir unes escoles més dignes.

A començament de març de 1917 varen fer una crida al poble per convidar-lo a participar en la celebració d'una diada que anomenaren "Festa de la Infància". La crida començava amb aquestes paraules: *Per la prosperitat material i espiritual dels vostres fills; per a que en el dia de demà puguin disposar dels medis necessaris a fi d'afrontar amb èxit els incessants combats de la vida, venim avui, els Mestres de Mancor, a sol·licitar els vostres entusiasmes i la vostra ajuda.*

I acabava així: *MANCORINES, MANCORINS: Amunt els cors!! Contribuiu tots, cadascú a mida dels seus cabals, a l'obra més humana i més dolça. Tot és per als vostres fills, carn de la vostra carn, sang de la vostra sang.*

Margalida Sintes i Manuel Caballer.

A final de maig el poble estava a punt per celebrar la col·locació de la primera pedra dels nous edificis escolars.

Programa d'actes dels dies 28 i 29 de maig de 1917, és difícil de llegir es pot consultar.²

¹ Jaume i Campaner, Miquel. "Primavera de 1917 a les escoles de Mancor de la Vall". I Jornades d'Estudis Locals, Mancor de la Vall 2018. Pàg. 83-109.

² Jaume i Campaner, Miquel. "Primavera de 1917 a les escoles de Mancor de la Vall". I Jornades d'Estudis Locals, Mancor de la Vall 2018. Pàg. 100

A mitjan matí del dilluns dia 28 de maig arribaren a Mancor els representants selectes del món educatiu, que varen expressar sorpresa i admiració “per la bona disposició i la fecunda labor cultural. Felicitaren sincerament els mestres Sintes i Cavaller.

El capvespre tingué lloc l’acte de benedicció i col·locació de la primera pedra, un acte que va ser molt concorregut amb assistència de moltes persones de Mancor, una trentena de mestres de la comarca d’Inca i convidats dels pobles de la contrada.

A les quatre i mitja arribaren el president de la Diputació, Lluís Alemany Pujol i el bisbe de Mallorca, Rigobert Domènech Valls, que va ser aplaudits, enmig de les dues fileres formades per nins i nines de les escoles vestits amb túniques blanques o blanquinoses amb llaços blaus, ells, i de color de rosa, elles.

Des de l’Església parroquial s’inicià la comitiva cap a Sa Devesa, el lloc on s’havien d’edificar les escoles. Obria la desfílada una banda de música. Seguien, després, els nins i nines de les escoles, darrere dels quals anaven les autoritats civils i religioses i, finalment, el públic assistent. Arribats al punt on estava la pedra penjant d’un ternal, el bisbe la va beneir i la va clavar ell mateix damunt un fons d’argamassa preparat aposta.

Mentre les autoritats religioses, civils i pedagògiques signaven el document, els nins i nines cantaven l’Himne a Mancor que havia compost Mn. Arnau Mir per indicació de la mestra Sintes i possiblement amb lletra de la mateixa mestra.

A continuació, la comitiva va baixar cap a la plaça del poble on s’havia alçat una tribuna amb les banderes espanyola, catalana i mallorquina. Des de la tribuna varen parlar el batle de Selva, el mestre Caballer, el president de la Diputació i el bisbe de Mallorca.

NOTA. Només se sap que la pedra es va col·locar a sa Devesa, però no s’ha trobat el lloc concret, a causa dels anys que han passat des del 1917.

LA NOSTRA LLENGUA, ELS DICCIONARIS

Quan escrivim en la nostra llengua podem servir-nos de dos diccionaris que són bàsics si volem escriure correctament i els trobam als servidors webs:

El DIEC, Diccionari de l’Institut d’Estudis Catalans <https://dlc.iec.cat/>

DCVB, Diccionari Català, Valencià Balear <https://dcvb.iec.cat>

Pel que fa a la conjugació dels verbs de les illes Balears hi ha el servidor web següent:

<http://www.verbscatalans.com>

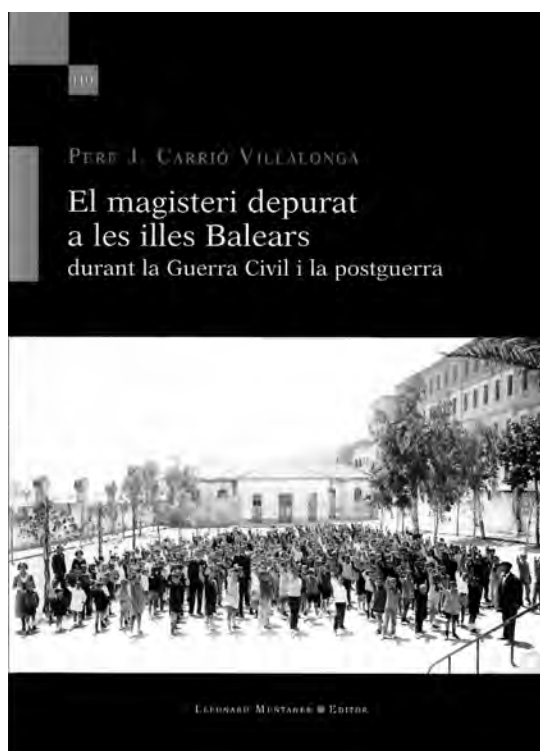
La secció filològica de l’Institut d’estudis catalans (IEC), a cadascuna de les seves revisions, que duen a terme de la gran lexicogràfica del català, sempre introdueixen al seu diccionari (DIEC) termes de les diferents variants dialectals, paraules i expressions, com és el cas del mallorquí.

Vegem alguns exemples.

Partir-anar-se'n, **calçons**-pantalons, **camiseta**-samarreta, **ferrada**-abraçada, **tomàtiga**-tomàquet, **atxem**-esternut, **beneit**-babau, ximple, **calcetí**-mitjó, **capell**-barret, **caramull**-munt, **conco**-tiet, **al·lot/a**-noi, noia, **berenar**-esmorzar, **aigo**-aigua, **moix**-gat, **gat**-borratxo, **ca**-gos, **calces**-mitges, **nin/a**-nen nena, **padrí**, **padrina**-avi àvia, **melicotó**-préssec, **ratapinyada**-ratpenat, **manescal**-veterinari, **torcaboques**-tovalló.

UN LLIBRE...

**“EL MAGISTERI DEPURAT A LES ILLES BALEARS,
durant la Guerra Civil i postguerra”.**

Amb aquest títol, el passat dia 24 de març, es va presentar un llibre escrit per Pere J. Carrió Villalonga, mestre i llicenciat en ciències de l'Educació. Ha exercit com a professor associat a la UIB, director d'escola, inspector d'Educació, president del Consell Escolar de les Illes Balears.

Me va interessar molt el tema i vaig assistir a la presentació i encara més me va interessar tenint present l'endemana que va fer el passat dia 10 de març, el Parlament de les Illes Balears, consumant la derogació de la Llei de MEMÒRIA DEMOCRÀTICA amb els vots del Partit Popular i de Vox. És, sens dubte, un dels dies més trists de la nostra història recent, perquè aquesta decisió no neix del consens ni del rigor històric, sinó de la submissió del Govern a les exigències de l'extrema dreta.

Principals causes de sanció:

1) Haver exercit càrrecs de responsabilitat política en el sí del Front Populat. 2) Està afiliat o simpatia per partits d'ideologia esquerrana o republicana. 3) Haver ocupat càrrecs com a batle o regidor, en consistoris del Front Popular. 4) Formar part de la FETE-UGT, Treballadors de l'Ensenyança. 5) Haver manifestat suport a Manuel Azaña o a la seva formació política. 6) Professar conviccions laiques, atees o antireligioses.

Propostes de sanció:

1) Trasllet a un altre destí, (de la mateixa província o a altra província). 2) Jubilació anticipada. Inhabilitació per a càrrecs directius. 3) Suspensió d'acupació i sou (un o divesos períodes). 4) Suspensió definitiva del servei i baixa a l'escalafó. 5) Pena de mort.

Les causes habituals eren: Obertura de procediments sancionadors o expulsió del Cos Docent.

Depuracions.

A institucions educatives superiors: Inspecció de primera Ensenyança, Escola normal de Magisteri, Instituts de batxillerat, Centres Superiors (Escola Superior de Comerç, Escola d'Arts i Oficis, Escola Elemental del Treball i Conservatori Professional de Música). D'un total de 190 persones acusades i examinades, en foren sancionades 62 (32,63%).

Resum dades generals.

Mestres: Homes (318), Dones (309). Total 627

Depurats: Homes (126), Dones (50). Total 176

DON MANUEL CABALLER RIBERA, Mestre de Mancor³

Depurat però no sancionat

El dia 5 de març de 1937, el Tribunal de Depuració Provincial presentava càrrecs contra el mestre de Mancor, acusant-lo de:

- 1.- Haver substituït el crucifix per la Venus de Milo abans de la dictadura.
- 2.- Haver estat expedientat per l'inspector Sr. Rueda imposant-li com a sanció repremsió i amonestació pública.
- 3.- Haver tengut allotjats a casa seva l'inspector Sunyer, el seu pare i la seva dona durant el bombardeig de la ciutat de Palma.
- 4.- Esser d'ideologia esquerrana declarada, pertànyer al Front Popular i haver fet feina per aquest a les eleccions.
- 5.- Haver mirat amb menyspreu i sorna les "coses" religioses a pesar de ser amic del capellà del poble.
- 6.- Li donaren un termini de 10 dies perquè presentàs el plec de descàrrecs. I així ho va fer, defensant-se una per una de totes les acusacions.

Descàrrecs

Vaig poder tenir amb les meves mans el plec de descàrrecs del mestre Caballer, que estava al Museu de l'Educació ubicat a l'antiga Escola Industrial d'Inca, on hi havia tots els expedients dels docents. El text

està en castellà, amb una cal·ligrafia extraordinària, ortografia perfecta, una meravella.

Només vegem alguns d'aquests descàrrecs (traduïts al català):

1.- Fa referència al 4t càrrec anterior, diu així: *Jo no he treballat ni per al Frente Popular, ni per cap altre Frente, mai he volgut intervenir en política —en posa un exemple— a les darreres eleccions jo no tenia vot a Mancor; el Sr. Vicari, don Miquel Femenias, que tenia es seu vot a Búger, me va convidar perquè l'acompanyàs amb es meu cotxe, jo el vaig acompanyar, malgrat estassin tots els carrers del poble i les carreteres, vigilades per elements discòls del Front Popular.*

2.- Fa referència al 5è càrrec anterior, diu així: *Si jo hagués mirat amb despreci i sorna les coses religioses no contaria amb l'amistat i confiança del Sr. Rector, del Sr. Vicari i del Sr. Vicari, organista. Tampoc no hauria assistit, l'any 1917, a un Retiro Pedagògic, patrocinat i presidit pel bisbe de Mallorca Dr. Domènech.*

Va adjuntar amb la plagueta 9 certificats: Del Batle de Mancor, de la Falange Española, del vicari Miquel Femenias, del President del Directorio Militar, de l'Associació Catòlica de pares de família de Mancor, del Sr. Rector Joan Femenias.

Jaume Gual Mora

³ II Jornades d'estudis locals de Mancor de la Vall, any 2021, Comunicació "La depuració del magisteri" pàg. 50-56.

E.I. MONTAURA

Ben tornats de les vacances de Nadal, reprenem l'activitat a l'escoleta amb il·lusió i energia renovada.

Durant el segon trimestre, a l'escoleta hem viscut moments plens de tradició, experimentació i convivència, sempre des d'una mirada vivencial i significativa per als infants.

Hem iniciat aquest període amb la celebració de Sant Antoni, una festa molt arrelada al nostre entorn. Els infants han pogut apropar-se a aquesta tradició a través dels sentits, manipulant i tastant sobrassada, descobrint el so i el ritme de les ximbombes, escoltant i participant en gloses senzilles, i familiaritzant-se amb la figura dels dimonis, sempre des d'un enfocament respectuós i adaptat a la seva edat.

Seguidament, hem celebrat Carnestoltes, una setmana plena de diversió i creativitat. El rei Carnestoltes ens ha anat marcant cada dia diferents consignes ben divertides sobre com havíem de venir vestits, afavorint la participació i la imaginació. La setmana ha culminat amb una gran festa compartida amb les famílies, on petits i grans han pogut gaudir plegats d'un ambient festiu i colorit.

Amb l'arribada de la Vella Quaresma, hem iniciat un petit ritual setmanal molt significatiu: llevar-li una cama cada setmana, ajudant així els infants a començar a entendre el pas del temps i l'espera d'una manera visual i manipulativa.

Finalment, hem arribat a la Setmana Santa, on hem gaudit d'una activitat tan arrelada com és fer crespells.

Els infants han participat en el procés, manipulant la pasta i, posteriorment, tastant el resultat, reforçant així l'aprenentatge a través de l'experiència directa.

D'aquesta manera, tancam el segon trimestre, ple de vivències compartides, descobertes i tradicions que formen part del nostre entorn i que ajuden els infants a construir el seu aprenentatge de manera significativa.

ANIVERSARIS

Aleix

Mateu Neptú

Marc

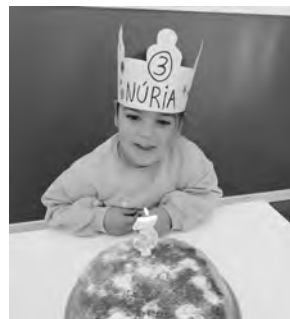
Marina

Xavi

Paula

Núria

Gala

Izan

Martín

Adrià

C.E.I.P. MONTAURA

ESPIPELLADES DEL SEGON TRIMESTRE AL CEIP MONTAURA

Aquest segon trimestre ha estat plegat de moments especials i vivències que ens han fet créixer, reflexionar i, sobretot, compartir. Amb aquestes espipellades, volem oferir-vos un trosset de la història que hem construït aquests mesos.

El sus, el va donar Sant Antoni, que batallant sense treva amb el dimoni, va tornar a posar en evidència el fort arrelament d'aquesta festa a la nostra cultura. El foc, les gloses cantades i la tradició varen omplir l'escola d'un ambient festiu, ple d'alegria i esperit de comunitat.

I d'entre les cendres de sants i dimonis, va comparèixer el Rei Carnestoltes carregat de capricis estrafolaris i de propostes ben divertides i originals. Idò sí, també hi sucumbírem! Llavors, els nins i nines es varen transformar en personatges de contes clàssics: Blancaneu, Caputxeta, el soldadet de plom... L'escola donà pas a un autèntic escenari de fantasia on tot s'hi valia!

Amb la Jaia Quaresma com a protagonista, durant set setmanes ens ha entretingut el camí amb alguna activitat o sorpresa que ens abocava a la primavera i al parèntesi de les vacances de Pasqua, precedides però, com no podia ser d'altra manera, de tallers de panades i crespells.

I amb tot, també hi ha hagut espai per a la reflexió i el compromís. Les motxilles solidàries amb Gaza ens han apropat a altres realitats i han contribuït a reforçar valors com l'empatia i la solidaritat. Igualment, la celebració del 8M ens va convidar a parlar sobre la igualtat i el rol de les dones en la nostra societat, i així construir una mirada més respectuosa i justa.

En definitiva, una degustació que traspasa les parets de l'aula. Les fotografies que l'acompanyen en són un bon reflex: instants capturats que immortalitzen vivències, emocions i aprenentatges.

Continuarem sumant junts, moments i camí!

L'equip directiu

Caminada solidària a favor de l'AECC

La caminada solidària a favor de l'AECC s'ha consolidat com un dels actes destacats de la Setmana de la Dona organitzada per l'Ajuntament. Enguany, han estat moltes les persones que s'han animat a posar-se les espadenyes per caminar i contribuir, amb la seva aportació, a millorar la qualitat de vida i el benestar de les persones afectades per la malaltia.

Des d'aquí, volem agrair sincerament la participació de tothom en aquest acte, que aquest any ha comptat també amb la presència de la presidenta insular de Mallorca de l'AECC, Aina Mercadal.

8

MANCOR EN FEMENI

Dia 4 de febrer, dia de lluita i coratge, tots sortim a recolzar amb gran força i bagatge, que volem salut i esforç per encarar aquest viatge.

Ànim ferm i cor valent, no ens fa falta ningú més, tant sols l'esperit de les dones, que fan possible unió i poble.

DOLGRES TEVAR, MARGALIDA MARTORELL, MARGALIDA POCOTI, MARGALENA ABRAM, CATI BONET, MARGALENA AHEXGUAL, FRANCISCA MORALETA, FRANCISCA VERGÉS, ANTONIA ALBA, CATALIJA COLL, OLIVA DELGADO MUÑOZ

Des de l'AECC volem expressar el nostre agraïment a l'Ajuntament pel seu suport constant a totes les iniciatives impulsades per l'associació, així com pel reconeixement a la tasca compromesa i incansable de totes les persones que en formen part.

Junta local de l'aecc de Mancor

CENTRE DE DIA

Per començar el nou trimestre i també el nou any, després dels dinars i sopars en família i de totes les festes de Nadal, al centre de dia tornarem a posar-nos en marxa amb moltes ganes. I com és costum cada any, una de les primeres activitats que no pot faltar és fer espinagades.

Ens hi posarem tots mans a l'obra: uns preparaven la pasta, altres tallaven els ingredients i qualcú ja pensava en com quedarien una vegada sortissin del forn. Entre rialles, converses i qualche secret de cuina que anava sortint, el matí va passar volant. El resultat? Unes espinagades espectaculars que després poguérem tastar ben contents i orgullosos de la feina feta.

Però ja se sap que després de menjar salat sempre queda un raconet per al dolç. Així que el mes de

febrer decidírem preparar els nostres propis postres i ens vàrem animar a fer flam. Cada un el va fer al seu gust: alguns amb molta galleta, altres amb molt de caramel, i qualche un que gairebé no va poder esperar a tastar-lo. La veritat és que varen sortir ben dolços i, sobretot, fets amb molta il·lusió.

A més de cuinar, també ens agrada moure el cos. Per això, dins el nostre taller de mobilitat, ens vàrem atrevir a preparar una petita coreografia. Ens va sortir prou bé, encara que hem de reconèixer que necessitam practicar un poquet més. Però el més important és que ens ho passam molt bé mentre ho feim, i això ens anima a continuar assajant.

I és que, tal com marquen les tradicions mallorquines, passat Sant Antoni arriba Carnestoltes. I com que al centre de dia no ens volem perdre cap festa, vàrem decidir celebrar-lo com toca. Enguany ho vàrem fer acompanyats dels nins i nines de l'escola, amb qui compartírem una estona ben divertida.

Ens vàrem disfressar de Caputxeta Vermella, llops, padrins i padrines, i la festa no hi va faltar: música, rialles i molta alegria. Vàrem gaudir moltíssim de la companyia dels més petits. Aquesta activitat ens encanta perquè ens omple d'energia, ens fa reviure records i, per una estona, ens torna a la joventut.

Vàrem compartir balls i molta festa amb els infants i també amb les famílies de l'escola CEIP Montaura, als quals volem donar les gràcies per comptar amb nosaltres i per fer possible aquest encontre tan especial any rere any.

Per acabar la festivitats de Carnestoltes, dins el mateix mes de febrer també celebràrem l'enterrament de la sardina. Com marca la tradició, li vàrem fer una vetlla com es mereixia, amb el nostre toc d'humor i bon ambient.

Així, entre cuina, balls, disfresses i bons moments compartits, continuam fent del centre de dia un espai ple de vida, d'activitats i, sobretot, de molta companyia.

RACÓ INFÚS

EL FONOLL

El fonoll, *Foeniculum vulgare*, és una planta espontània originària de la regió Mediterrània i amplament cultivada i naturalitzada arreu del Món. És una herbàcia perenne que pot arribar fins als dos metres d'altura. Habita freqüentment les voreres dels camins o carreteres i colonitza camps incultivats. No és gens exigent amb els seus requeriments vitals. Per mor d'aquestes tres característiques, manté l'epítet de *vulgare* en el seu nom científic.

De la Mitologia Grega, qui li doni crèdit, deriva que les dones són presents en el Món degut al fonoll. Vegem com transcorre aquesta afirmació. Es sabut que Prometeu robà el foc de l'Olimp i, per fer-ho, l'amagà dins una branca de fonoll i així va obsequiar a la humanitat, concretament als homes perquè eren els únics presents fins aquells dies a la Terra. El déu Zeus, encolerit per aquest fet i com a càstig, ordenà al ferrer Hefest la creació, a partir d'aigua i de terra, de Pandora, famosa per ser la

primera dona en el Món i, després, per la seva Caixa. *El lector es demanarà: I perquè en Prometeu emprà una branca de fonoll?* Idò el mite es refereix a un fonoll gegant (*Farula communis*) molt present, llavors i ara, a Grècia. Les branques d'aquest fonoll gegant disposen al centre d'una medul·la blanca que crema lentament, sent òptimes per a transportar el foc latent. Sense deixar de banda que el seu consum és molt perillós. *Per ventura ho he embullat un poc!* Comparem els dos fonolls: mentre el fonoll *Foeniculum* no disposa de medul·la sòlida i no serveix per a transportar el foc, sí que serveix per assaborir els aliments i les begudes. El fonoll *Ferula*, a més de poder ser portador del foc, no es pot consumir. Tota la planta es verinosa. Manté, entre els seus principis i elements composts, la presència de *cumarines*, uns potents anticoagulants, que provoquen una malaltia hemorràgica quasi sempre mortal.

Qui és Prometeu i quin és el seu Mite! Prometeu és un Tità amic dels mortals, honorat per ser l'introduïdor del foc a la humanitat i l'inventor de saber suportar el sacrifici. Fill de Jàpet i la oceànide Clímene. Era germà d'Atles, Epimeteu i Meneci, però amb la característica de què era més picardiós i enganyador que ells, a qui els superava amb tot. No tenia cap temor als déus de l'Olimp i va cometre l'error de ridiculitzar, per dues vegades, al déu Zeus, rei dels déus olímpics i deïtat suprema en la mitologia grega; governador des de la Muntanya de l'Olimp del Cel, el Llamp i els Trons.

Flassssssshhhhh! ,un potent llamp deixa ara mateix enlluernats a totes les deïtats del cel i als mortals de la humanitat, li segueix d'un *Buuuummmmm!* que fa tremolar totes les serralades i muntanyes de la Terra a més de les cases dels homes. No hi ha dubte: *Zeus està encolerit! Qualcú l'hi ha feta grossa....! Molt grossa!* És en Prometeu, qui ha ordit un primer engany al déu Zeus. Ha sacrificat un bou. L'ha dividit en dues parts: a una, ha posat la pell, la carn i les vísceres que ha amagat dins el ventre del bou sacrificat, i, a l'altra part, ha posat els ossos coberts amb tota la grassa de l'animal, fent molt més embalum que l'anterior. Deixa, Prometeu, elegir a Zeus quina és la part que han de menjar els déus de l'Olimp. Zeus elegeix la part de la capa de greix pensant que conté tota la carn de l'animal, que no és així, perquè a més del greix només compte els ossos. Prometeu ha deixat en evidència la golafreria de Zeus i també l'ha

enganyat. Aquests són els motius de l'enlluernador llamp i del fort tro de suara mateix. *Zeus no hi ha donat passada!, Està ridiculitzat, enganyat i el seu cor ferit pel parany que li ha preparat en Prometeu!* La indignació del déu Zeus ha arribat a tal punt, que ha manat privar als homes de la Terra del necessari foc. Ha fet segrestar el foc.

Degut al segrest del foc per les deïtats de l'Olimp, l'intrèpid tità Prometeu ha decidit recuperar el foc i lliurar-lo, de bell nou, als homes. Sap que Zeus té amagat i estojat el foc a l'Olimp. Idò, cametes me valguin, ha pujat a la muntanya de l'Olimp. Quan ha arribat al cim de la muntanya, ha entrat dins la casa on viuen les deïtats. S'ha aproximat al carro d'Hèlios i a la forja d'Hefest. He encès una branca de fonoll amb el foc dels dos llocs divins. Aconseguit el propòsit de l'eixida, torna a la Terra i lliura als homes la branca del fonoll amb el foc intern. A partir d'ara els homes tornaren a tenir foc per a poder cuinar els aliments i il·luminar i escalfar les seves llars. Prometeu ha deixat a Zeus per grotesc, per segona vegada.

Si la primera vegada va ser un llamp i un tro que llançà Zeus contra l'Èter, aquesta segona vegada és més gros: els *Flash!* i els *Bum!* es repeteixen moltes i moltes vegades, ... no aturen. Enlluernadora i estrepitosa situació creada per Zeus. A la Terra, els homes estan perplexos, no saben cap a on partir ni on han d'anar amb tanta descàrrega elèctrica i d'estrèpit, però, a la vegada, els seu cors manifesten satisfacció perquè, gràcies a Prometeu, ja disposen de l'imprescindible foc.

Encara no tot ha acabat. En un instant, des del cel, una cridanera veu potent i profunda llança uns crits: *Hefest, on ets? Presenta't immediatament a l'Olimp!* És en Zeus qui crida. Al punt, no ha passat gaire estona, n'Hefest és davant el déu de déus. Encara rebomboreja tota la turmenta desencadenada fa una estona. *Què manes senyor?*, manifesta n'Hefest. Zeus li respon: *T'ordeno que esculpeixis una dona d'argila, amb bona terra i bona aigua, que li posaràs per nom Pandora!. Jo ja infondre vida!, es feina meva! – afegint – Vés fes la teva feina!, A què esperes?.* Així acaba en Zeus que es retira per anar

a seure al seu tron i contemplar tot el Món.

Hefest ha donat compliment a l'encàrrec i Zeus ha infós vida a la dona d'argila. Immediatament Zeus lliura la dona a Hermes perquè l'acompanyi a la casa d'en Epimeteu, germà de Prometeu. Ningú sap que a la casa d'Epimeteu, amagada, hi ha una caixa que conté totes les desgràcies que tots ben bé coneixem (plagues, dolor, pobresa, crim, traïció, etc. etc.), amb les que Zeus vol castigar a la humanitat. N'Epimeteu s'ha de casar amb na Pandora, per aplacar la ira de Zeus, si bé en contra de la recomanació de Prometeu, qui li havia dit que no acceptàs cap obsequi dels déus. Epimeteu acabarà obrint la Caixa, quan la troba dins les mans de na Pandora, tal com ho ha previst el déu Zeus i tot el contingut acabarà escampat arreu del Món, segons havia concebut en Zeus.

Després de venjar-se de la humanitat, Zeus també es vol venjar de Prometeu. Una vegada pres, empresonat i jutjat, el desterra a les muntanyes del Caucas, on és encadenat a una muntanya per Hefest amb l'ajuda d'en Bía i d'en Cratos. Zeus, a més, envia una àguila, filla

dels monstres Tifó i Equidna, per a què es mengi les entranyes de Prometeu. Però Prometeu es immortal, per la seva qualitat de tità. A sol post, quan l'àguila ha fugit, i al llarg de la nit, Prometeu es recupera de les ferides i torna a sanar completament. L'endemà matí es repetirà la mateixa situació del dia anterior entre Prometeu i l'àguila. Així el càstig romandrà per sempre, etern!.

Però aquesta eternitat es pot rompre. La casualitat vol que Hèracles, un dels fills de Zeus, camí de les Hespèrides passi a prop d'on està encadenat en Prometeu. En veure que l'àguila l'ataca a Prometeu, tensa l'arc i dispara un fletxa, matant l'àguila a l'instant. A continuació Hèracles allibera a Prometeu de les cadenes. D'aquesta acció Zeus no s'enfada perquè ho ha fet un fill seu i, per ell, ha realitzat una gran gesta. Així i tot, Prometeu continuarà castigat i haurà de portar un anell al dit que el fermarà, amb una cadena, a un gran tros de roca. Podrà deambular per la vida, però sempre encadenat. *Ara ja sabem perquè Prometeu és l'encadenat!*

Prometeu, agraït per l'alliberament de les cadenes que el fermaven i dels atacs de l'àguila, revela a Hèracles la manera d'obtenir les pomes de les Hespèrides, allà lluny, a la fi del Món. Sap ben segur que Hèracles és això el que va a cercar. *Però el tema de les pomes és aliè al tema d'avui i per ara no hi haurà manera de saber com acaba aquesta eixida de n'Heracles.!*

*Una curiositat. A Grècia, com anomenen el fonoll? Li diuen Maratho!. Paraula què, sé ben cert, ens és familiar per que així s'anomena la batalla de Marató, lliurada a finals de l'estiu de l'any 490 aC. entre grecs i perses, dins una planura plena de plantes de fonoll, a 42 quilometres d'Atenes, què donà nom a una cursa atlètica. Idò no té res a veure!. En realitat és un mot que deriva de la paraula grega maraino, que significa literalment "amagrir-se o aprimar-se". Sembla que empraven les llavors del fonoll *Foeniculum* com a supressores de l'apetit*

Què més podem saber del fonoll?. Les branques i les fulles tenen una coloració glauca (verd clar); les fulles, nascudes a finals de l'estació de l'hivern o/i a principis de la primavera, són pinnatisectes, es a dir, el seu limbe es divideix varies vegades fins a formar segments linears. Generalment les fulles situades entorn a les branques tenen una beina ampla (en realitat és un pecíol) que abraça la branca.

Les flors són hermafrodites, amb simetria radial, de mides minúscules. Són de color groc i van agrupades en umbel·les compostes. Umbel·la és el nom llatí per designar un para-sol (en castellà "sombrilla"), que a l'anglès ha derivat amb la paraula "umbrella" (paraigües). Si param esment a les inflorescències, observarem que hi ha peduncles que sostenen les flors i d'altres que són suport d'altres umbel·les i que totes arranquen d'un mateix punt i s'eleven a igual altura tal com ho fa el vergat del paraigües. A la base de cada peduncle hi ha unes fulles petites, escamoses, anomenades bràctees, a la umbel·la principal, i bractèoles, en les umbel·les secundàries i terciàries. Cada fruit disposa d'una sola llavor que quan madura, fruit i llavor, estan tan íntimament fusionats que són indistingibles. El fruits verds i ovalats del fonoll *Foeniculum* es prescrivien a la farmacologia medieval per a millorar la vista i curar les afeccions oculars. L'origen terapèutic d'aquesta praxis mèdica és d'en Plini, deia que quan les serps muden la pell, en el moments cíclics de la seva vida, tenen la vista borrosa i si mengen fonoll recuperen la vista i no són agressives.

L'any 1657, el botànic William Coles en el seu llibre "Adam in Eden or Nature's Paradise", manifesta que *"tant les llavors com les fulles i les arrels del fonoll són utilitzades per les persones que han engreixat, fent un consum en forma de begudes i de brous, així combaten la seva manca d'agilitat i aconseguen estar més prims i esvelts"*. L'any 1848, els puritans de Nova Anglaterra anomenaven a les llavors del fonoll: *llavors d'església*. Acudien a tots el oficis religiosos carregats de bossetes plenes de llavors. L'aroma d'aquestes llavors disposa d'un

efecte estimulants. Així una revista local manifestava: “*El seu aroma (el de les llavors) era tan comú a les esglésies de les poblacions rurals de Nova Anglaterra com és l’encens a les esglésies papistes, encara que s’empra més per estimular els sentits que per ennigular la imaginació*”. Aquest darrer comentari està probablement relacionat amb el fet de què l’anetol, el component aromàtic més característic i saborós del fonoll, és un precursor químic de la parametoxiamfetamina o PMA, una droga serotoninèrgica del conjunt de les de la família de les amfetamines. A diferència de les altres drogues d’aquesta família, la PMA no produeix efectes estimulants, euforitzants o entactògenics, més aviat es comporta com un antidepressiu, encara que té algunes propietats psicodèliques. Originalment fou un substitut, pel seu baix preu, per a l’obtenció del LSD.

Pràcticament a totes les regions espanyoles, les arrels, les fulles, els troncs i les llavors del fonoll són molt emprades a la cuina per a l’elaboració de molts de guisats. Tal vegada la forma seca d’aquestes parts són les més emprades com a condiment o com a para-farmàcia. Totes aquestes parts de la planta, són molt amigues del sistema digestiu, destaquen les seves virtuts carminatives (que disminueixen la producció de gasos en el intestins) i digestives. Aquestes propietats juntament amb el seu aroma i sabor, han servit per a que s’empri com aromatitzants de licors i begudes diverses, tant les alcohòliques com les no alcohòliques. Ingredient habitual a l’hora de trempar les olives, també s’afegeix als botifarrons i altres embotits. És un condiment típic per aguiar plats que tenen per base els caragols.

Fins la pròxima!

Domingo LLull

Cuina sana

Albergínies amb tomatiguetes

Gratinades amb formatge i anxoves.

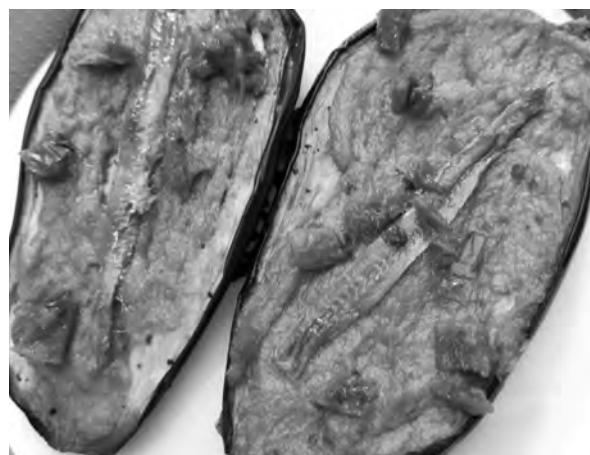
Preparació: 15 minuts

Cocció: 30 minuts

Comensals: 2

Ingredients:

- Una albergínia ratllada grossa.
- 200 gr. de tomatiguetes
- 3 alls
- 1 caiena (opcional)
- 150 gr. de mozzarella fresca
- 8/10 olives pansides o negres
- 8 filets d'anxova conservada amb oli
- Una branqueta d'alfabaguera
- Oli d'oliva
- Sal i pebre bò.

Elaboració:

1. Enceneu el forn a 180°/200°
2. Posau els alls, la caiena (opcional) i les tomatiguetes dins una plata refractària. Regau amb oli.
3. La plata refractària ha de ser gran perquè ha de contenir les tomatiguetes i l'albergínia tallada per la meitat que farem a continuació.
4. Tallau l'albergínia verticalment. Marcau unes quadrícules a la part superior de cada una amb un ganivet amb punt. Es depositen a la plata refractària amb la part plana cap a baix
5. Sal pebrau el conjunt i afegiu oli al gust.
6. Enformau 30 minuts.
7. Desenfornau però no atureu el forn.
8. Pelau els alls i les tomatiguetes. Ho esclafau el conjunt amb una forqueta.
9. Damunt les albergínies, girades, posau la mescla de les tomatiguetes i els alls, a sobre el formatge mozzarella esmicolat i les olives.
10. Tornau al forn però per a gratinar. Entre 4 i 8 minuts.
11. Decorau amb les anxoves i l'alfabaguera.

Nota, si la albergínia és blanca o ratllada el sabor és més suau i dolç. Si voleu convertir aquesta recepta en plat únic, que sigui més contundent, posau damunt cada porció d'albergínia, una vegada gratinada, un ou frit.

Bon profit!!!

IMATGES D'AHIR

Fotografia freda i inexpressiva sense la càlida presència de persones però que a bastants de mancorins jubilats, o a punt de jubilar-se, els recordarà el temps de lleure que passaren en el TELECLUB.

En primer pla el ping-pong que, en esser gratuït, feia que estava sempre ocupat.

En segon pla el futbolí, que funcionava en tirar-hi una pesseta per partida, estava molt de temps desocupat però, així hi tot, donava beneficis.

Al fons la saleta de música que fou la gran atracció social ja que el tocadiscs es esposava en marxa en arribar el primer soci i no parava fins que es tancava el local.

No ens deixa d'entristir el record dels socis que no podran veure aquesta fotografia per haver deixat aquest món, que avui recordam:

El monitor del Teleclub i rector de la parròquia, el sencer Antoni Bennasar; el que fou vicepresident, Jaume Gual de *can Ramon*; el que fou secretari, Gabriel Mora de *so na Vaquera*; Gabriel Alba de *can Tallades*; Guillem Martorell *Puput*; Mateu Moranta *Rengo*; Pedro Miró *des Rafals*; Joan Martorell Moyà; Arnau Mateu de *can Confit*; Guillem Ribot de *son Collell*; Antoni Moranta de *can Juanito*; els germans Jaume i Antoni Negre de *can Massip*; Antoni Arrom de *Santa Llúcia*; Jaume Martorell de *can Francineta*; Tolo Mora Arrom; els germans Arnau i Cati Martí de *ca na Vicenta*; Paca Martorell de *can Prim*; Antònia Martí de *cas Pollet*; Margalida Mora Vallori; Maria José Genestra de Palma; en Tomeu de Caimari; a més de les tràgiques morts de Jaume Martorell, Sion Morro i Sebastià Reynés.

Pot ser que hi hagi més desapareguts, ja que arribà a haver-hi socis de cinc pobles, però aquests son els que recordam.

Gabriel Fiol i Mateu